

Ryszard Groń

44. Międzynarodowy Kongres Studiów Mediewistycznych : Konferencja Studiów Cysterskich, Kalamazoo, 7-10 maja 2009

Collectanea Theologica 79/3, 219-220

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RYSZARD GRÓŃ, PALATINE (USA)

44. MIĘDZYNARODOWY KONGRES STUDIÓW MEDIEWISTYCZNYCH – KONFERENCJA STUDIÓW CYSTERSKICH, KALAMAZOO, 7-10 MAJA 2009

Instytut Mediewistyczny West Michigan Uniwersytetu w Kalamazoo (USA) już po raz 44. w swej historii organizował w dniach 7-10 maja doroczny Kongres Studiów Mediewistycznych, mając za przedmiot swoich rozważań całość problematyki związanej z okresem średniowiecza. Jest to olbrzymie przedsięwzięcie o kilkudziesięcioletniej tradycji, dlatego dobrze przemyślane.

W tym roku specjalnymi gośćmi prelegentami byli: Robert L. Krueger z Hamilton College, który wystąpił ze swoim wykładem pt. *Fikcje postępowania w średniowiecznej Francji*, oraz Alan M. Stahl z Princeton University ze swoim wykładem: *Michael Rhodes: Wenecki podróżnik morski i jego książka*.

Integralną częścią Kongresu Studiów Mediewistycznych od 1970 r. jest Konferencja Studiów Cysterskich organizowana przez Instytut Studiów Cysterskich Uniwersytetu West Michigan zajmująca się badaniami nad spuścizną cysterską. W tym roku przygotowano w jej ramach 13 sesji, każda zawierająca po 3 wykłady. Od czwartku do soboty (7-9 maja) miały miejsce trzy sesje naukowe, wpisane w ogólny harmonogram całego Kongresu: jedna do południa, dwie po południu, oprócz tego w czwartek i piątek doszły dwie specjalne sesje wieczorne.

Pierwsza sesja była poświęcona studiom porównawczym nad Wilhelmem z St. Thierry. W jej ramach zaprezentowano trzy wykłady: o pokorze w jego komentarzach do *Pieśni nad pieśniami* w zestawieniu z komentarzem św. Bernarda z Clairvaux (R.M. Tilsch), druga, o obrazie trynitarnym Boga u Bernarda i Wilhelma (E. Stiegmanna), trzecia, o społecznym wydzwiku komentarza z Pnp 3,1-2 u Wilhelma i Gilberta z Hoyland (M.L. Dutton). Druga sesja dotyczyła cysterskiego opactwa w Elan (W.C. Jordan), opata Vincentego z Kerleau z Begard z XV w. (C. Evans), klasztorów cysterek w północno-wschodnich Niemczech (C. Oefelein). Trzecia sesja omawiała problematykę związaną z listami św. Bernarda z Clairvaux (P.F. O'Mara,

R. Upsher Smith, M. Voigts). Czwarta i ostatnia sesja była poświęcona problematyce Citeaux w Kalamazoo, omawiając początki Instytutu Cysterskiego i Publikacji Cysterskich w Kalamazoo (J. Sommerfeldt) oraz wpływu Bernarda na cały ruch cysterski (B.P. McGuire).

Drugi dzień Konferencji Cysterskiej (8 maja) przyniósł kolejne sesje wraz z ich wykładami. Były omawiane problematyka dzieł Wilhelma z St. Thierry (S. Cartwright, M.R. McWhorter, T. Tyler Sergeant), zagadnienie *exemplów* cysterskich, swoistych jednostkowych przykładów moralnych i ich autrów (S. Mula, A. Plunkett-Latimer, M.G. Newman), wpływy kulturowe na cysterskie dziedzictwo (I. Tanaseanu-Doebler, M. Doebler, D. Robertson). Ostatnia wieczorna sesja tego dnia dotyczyła duchowości zakonnej okresu karolińskiego, którą zakończyła dyskusja panelowa (D.M. La Corte, J.B. Wickstrom).

Sobotnie sesje Konferencji podejmowały problematykę: hagiografii cysterskiej związanej głównie z postacią Bernarda z Clairvaux (M. Lange, J. France, L.M. Irvin), wpływu cystersów na porządek ekonomiczno-społeczny ówczesnego świata (M.F. Krieg, R. Lutzel-schwab, K. Wollenberg), cysterskich problemów teologicznych: bernardyńskiej pokory (L. Anderson) i soteriologii (N. Beam van Kirk), oraz wilhelmowej chrystologii (A. Rydstrom-Poulsen).

W niedzielę, 10 maja, odbyły się dwie ostatnie sesje; jedna, poświęcona spuściznie literackiej Aelreda z Rievaulx (R. Groń: *Aelred – cysterskim doktorem miłości*, T. Neel, zagadnienie przyjaźni, E. Freeman, problem opieki duszpasterskiej kobiet), druga, podejmująca temat pozostałych pisarzy cysterskich: Izaaka Stelli (E. Dietz), wizji Gertrudy z Helfty (L.M. Grimes), maryjnego aspektu nauki Tomasza Cystersa (C.R. Cavadini).

Jak można się pobeźnie zorientować, poruszono bardzo szeroki zakres badań nad studiami cysterskimi. Na tle całego Kongresu i jego szerokiej rozpiętości tematycznej jawi się ona jako kropla w morzu olbrzymiej wiedzy wciąż ukrytej w książkach, manuskryptach, architekturze, sztuce, zwyczajach itp. Podobne kongresy mają to do siebie, że co rusz wyciągają je na światło dzienne odsłaniając bogactwo ówczesnego życia. Cystersi, mieli tu swój nieoceniony wpływ. Można być tylko wdzięcznym wszystkim badaczom i uczestnikom takich kongresów za ich trud, który w wielu przypadkach owocuje publikowaniem ich osiągnięć. Wypada życzyć, by coraz więcej polskich badaczy miało w tym również swój udział.

ks. Ryszard Groń